

Не дотримання методів регіонального розвитку призведе до неефективного державного управління, а наслідки будуть наступні: посилення соціально-економічної диференціації регіонів і поглиблення структурних диспропорцій їх економічного розвитку; диференціація економічного розвитку регіонів, що спричиняє диспропорції в оплаті та створює перешкоди для забезпечення єдиних національних стандартів рівня життя населення, подолання бідності, становлення середнього класу та реформування соціальної сфери; недосконалість механізмів фінансово-бюджетного стимулювання регіонів.

Виходячи з вищезазначеного, можна стверджувати, що методи і принципи управління мають використовуватись у державній політиці регіонального розвитку комплексно. Основною формою реалізації державної політики регіонального розвитку має стати національні програми вирішення комплексних проблем великих територій. Розробка та реалізація їх фінансуються з державного і місцевих бюджетів, а також з інших джерел. Незалежно від того, яким чином і за допомогою яких частин гіпотетично повної системи управління вирішується проблема виживання країни, будь-яка декомпозиція цієї системи правомірна, якщо вона не входить у протиріччя з розвитком потенціалу громадян цієї країни.

Сучасна система державного управління в Україні ще далека від ідеалу. Тому, важливо, найближчим часом впорядкувати структуру місцевих органів виконавчої влади шляхом оптимізації її з урахуванням розвитку регіонів; підготовки законодавчих, інших нормативно-правових актів із розвитку державного регіонального управління, передачі значної частини повноважень з центрального на місцевий рівень управління тощо.

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗНИЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ДИСПРОПОРЦІЙ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Т.В. ЩУРОВА

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

E-mail: len9902@yandex.ua

Сучасні перехідні процеси, що тривають зараз в Україні, зумовили об'єктивну необхідність системного дослідження регіональної політики, а саме аналіз ефективного розміщення продуктивних сил окремих регіонів; раціональне використання природного, виробничого і трудового потенціалів; створення нормальних (здорових умов) життєдіяльності населення; забезпечення економічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства, а також адміністративно-територіального устрою України.

Регіон - частина території, на якій функціонує сформований комплекс галузей виробництва, виробничої та соціальної інфраструктури на підставі характерних специфічних природно-географічних, історико-демографічних і політико-адміністративними особливостями. Тому формування і досягнення максимальної гармонізації інтересів держави і її регіонів є регіональною політикою.

Регіональна політика покликана забезпечити необхідний баланс між окремими регіонами шляхом стимулювання найрозвинутіших і запровадження вирівнювальних механізмів подолання економічних та соціальних проблем слабких регіонів. Така політика має стимулювати інтеграційні процеси в суспільстві, протистояти ризику посилення регіональних відмінностей.

Основною метою регіональної політики - звести до мінімуму ті нерівності, які створюють ґрунт для виникнення соціальних конфліктів, заважають соціально-економічному розвитку держави в цілому або її частин, а саме істотне підвищення життєвого рівня населення всіх регіонів на основі якісного поліпшення використання їх ресурсного потенціалу, принципово нових підходів до розвитку продуктивних сил, докорінного поліпшення екологічної обстановки.

Доцільним буде, формування основних принципів регіональної політики, що направлені на подолання диспропорційності у розвитку регіонів України, а саме:

- 1) децентралізація функцій виконавчої влади, делегування регіонам значної їх частини;
- 2) збалансування повноважень між центральними та місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого управління;
- 3) зміцнення місцевих фінансів, стимулювання розвитку регіонального міжнародного співробітництва;
- 4) введення механізмів надання депресивним регіонам державної підтримки та стимулювання соціально-економічного розвитку.

На основі проаналізованого, можна зробити певні висновки. Здійснюючи економічну політику, уряд України зобов'язаний чітко й обґрунтовано сформулювати цілі соціально-економічного розвитку, дезагрегувати їх на галузеві й регіональні рівні, поставити завдання перед суб'єктами підвідомчих територій, інвестувати державні програми і проекти, забезпечити контроль за виконанням законодавчих актів, правових норм.

Сьогоднішній етап державотворення дозволяє і вимагає законодавчого закріплення нової ідеології регіональної політики і формування нової архітектури регіонального управління. Бачення регіону виключно як адміністративно-територіальної одиниці, а регіонального управління як перманентного перерозподілу повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування є неконструктивним, не відповідає соціально-економічним та політичним реаліям сьогоденної України